

Державна служба статистики України
Головне управління статистики у Чернівецькій області

**Зовнішня торгівля товарами та
послугами з країнами світу
в 2013 році**

Чернівці

Державна служба статистики України
Головне управління статистики у Чернівецькій області

Комплексна економічна доповідь “Зовнішня торгівля товарами та послугами області з країнами світу в 2013 році” підготовлена колективом відділу статистики енергетики та зовнішньої торгівлі управління статистики торгівлі за участю відділу статистики промисловості управління статистики виробництва.

В економічній доповіді наведена інформація зі зовнішньої торгівлі товарами та послугами області за 2013р. у розрізі країн світу, за основними групами товарів, видами послуг. Наведені дані про обсяги експорту-імпорту давальницької сировини та продукції, яка виготовлена з давальницької сировини. Показники проаналізовані в порівнянні з попереднім роком. Наведено порівняння окремих показників з Україною та сусідніми областями.

вул. Головна, 249-а, м. Чернівці, 58018, Україна
тел: (0372) 58-14-98, кім. 208
E-mail: gus@cv.ukrstat.gov.ua
Web: www.cv.ukrstat.gov.ua

Вих. № 08–02–43/76
від 28.03.2014р.

СКОРОЧЕННЯ

грн. – гривня
дол.США – долар США

тис. – тисяча
% – відсоток

УМОВНІ ПОЗНАЧЕННЯ

Тире (–) – явищ не було
Нуль (0,0) – явища відбулися, але у вимірах менших за ті, що можуть бути виражені використаними у таблиці розрядами
Символ (×) – заповнення рубрики за характером побудови таблиці немає сенсу

Примітка. В окремих випадках незначне відхилення між підсумками та сумою складових пояснюється округленням даних.

Зовнішня торгівля товарами та послугами області з країнами світу в 2013 році

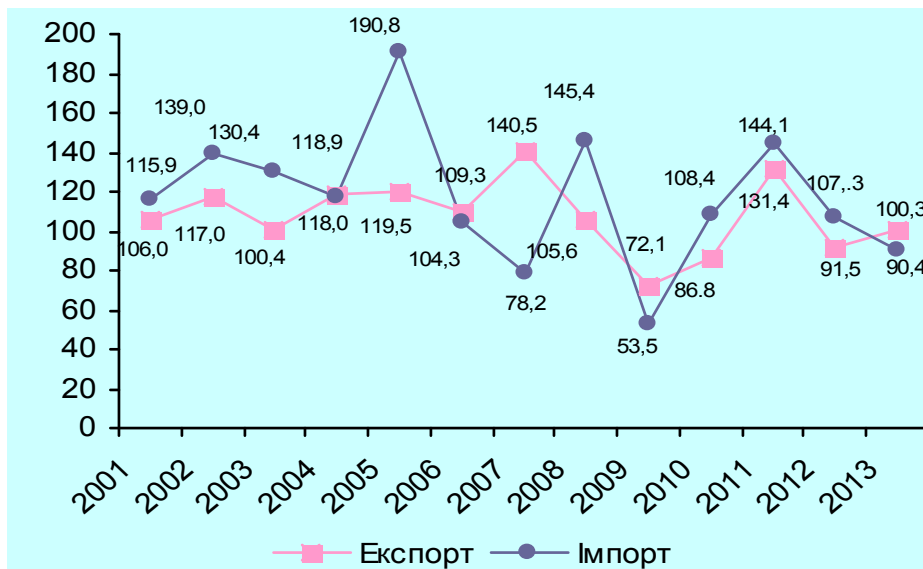
Виходячи з пріоритетів зовнішньої політики України, регіональна зовнішньоекономічна діяльність Чернівецької області спрямована на налагодження та поглиблення багатостороннього ефективного торговельно-економічного співробітництва з усіма зацікавленими іноземними партнерами та створення умов для підвищення конкурентоспроможності експортних товарів і послуг, зменшення диспропорцій між експортом та імпортом.

У структурі зовнішньої торгівлі Чернівецької області традиційно основна частина припадає на торгівлю товарами і незначна на зовнішні операції послугами. Обсяг експорту товарів та послуг за 2013р. становив 140,9 млн.дол.США і збільшився в порівнянні з 2012р. на 4,8%, імпорту – 160,0 млн.дол.США, що на 9,9% менше. За цей період склалося від’ємне сальдо зовнішньоторговельного балансу області в розмірі 19,1 млн.дол.США.

ЗОВНІШНЯ ТОРГІВЛЯ ТОВАРАМИ

За даними, підготовленими на основі інформації Міністерства доходів і зборів України, обсяг експорту товарів з області за минулий рік становив 125,3 млн.дол.США, імпорту – 158,1 млн.дол.США. Порівняно з 2012р. експорт зріс на

Темпи зростання (зменшення) обсягів експорту та імпорту товарів
(у % до попереднього року)

0,3%, імпорт – скоротився на 9,6%. Перевищення імпорту над експортом зумовило формування від’ємного сальдо зовнішньої торгівлі товарами в розмірі 32,8 млн.дол.США. Слід відмітити, що від’ємне сальдо, крім Чернівецької, сформувалося ще в 8 областях України, Автономній Республіці Крим, містах Києві та Севастополі.

Упродовж 2001–2013рр. обсяги експорту та імпорту товарів суб’єктами господарювання області в порівнянні з попереднім роком мали тенденцію до збільшення. Лише у 2007р., 2009р. та 2013р. відбулось зменшення поставок імпорту на 21,8%, 46,5% та 9,6% відповідно і у 2009р., 2010р. та 2012р. відбулось зменшення обсягів експорту на 27,9%, 13,2% та 8,5% відповідно.

Внесок Чернівецької області в загальнодержавні обсяги експорту та імпорту товарів досить незначний – лише по 0,2%. Серед областей України за темпом зростання експорту

Основні показники зовнішньої торгівлі товарами за областями, що межують з Чернівецькою за 2013 рік			
	Темп зростання, у % до 2012р.		Коефіцієнт покриття експортом імпорту
	експорт	імпорт	
Україна	92,0	90,9	0,82
області			
Вінницька	104,1	99,6	1,37
Івано-Франківська	57,4	58,8	0,82
Тернопільська	154,2	103,8	1,04
Хмельницька	106,2	85,7	1,01
Чернівецька	100,3	90,4	0,79

Буковина посіла 10 місце. Коефіцієнт покриття експортом імпорту за 2013р. по області становив 0,79, по Україні – 0,82 (у 2012р. – відповідно 0,71 та 0,81).

Кількість країн-партнерів області у зовнішній торгівлі товарами

2000р.	60
2001р.	65
2002р.	67
2003р.	70
2004р.	67
2005р.	80
2006р.	81
2007р.	73
2008р.	69
2009р.	80
2010р.	75
2011р.	86
2012р.	81
2013р.	88

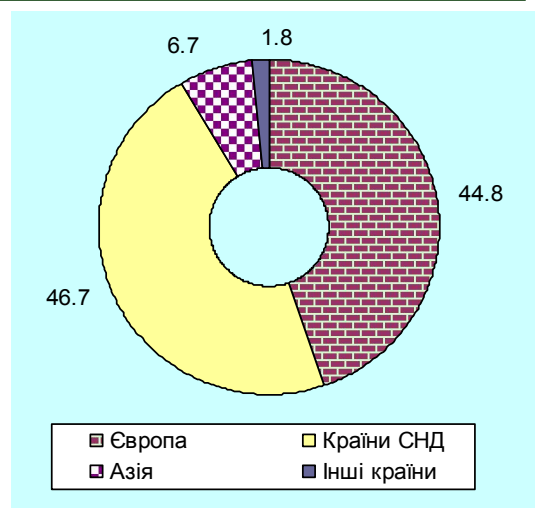
У минулому році зовнішньоторговельні взаємовідносини підтримувались з партнерами з 88 країн світу (вивозились товари до 58 країн, надходили – з 75). Позитивний баланс у торгівлі товарами склався з 31 країною. Найбільше позитивне сальдо склалося з такими торговельними партнерами області, як Російська Федерація (16,9 млн.дол.США), Білорусь (16,5 млн.), Румунія (3,8 млн.), Молдова (3,3 млн.), Афганістан (3,1 млн.), Азербайджан (2,0 млн.), Італія (1,9 млн.), від’ємне – Польща (16,0 млн.), Туреччина (13,7 млн.), Китай (10,0 млн.), США (6,0 млн.), Угорщина (5,9 млн.),

Фінляндія (5,2 млн.), Болгарія (3,2 млн.), Естонія та Велика Британія (2,6 млн. з кожною країною).

У 2013р. зовнішню торгівлю товарами здійснювали підприємства всіх регіонів області. Найбільш активними у зовнішній торгівлі товарами залишалися суб'єкти підприємницької діяльності м.Чернівців, Сторожинецького, Заставнівського, Путильського та Вижницького районів.

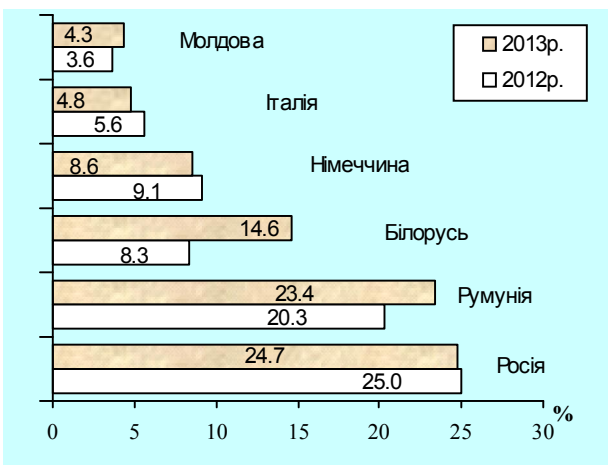
Експорт товарів Майже половину експортованої продукції в 2013р. було поставлено до країн Європи, частка експорту до яких у загальнообласному обсязі порівняно з попереднім роком зменшилась на 0,3 в.п. Протягом минулого року до країн Європи було експортовано товарів на 56,1 млн.дол.США, в тому числі до країн ЄС – на 55,7 млн. Серед них найбільше було поставлено товарів до Румунії – на 29,3 млн.дол.США, Німеччини – на 10,8 млн., Італії – на 6,0 млн., Польщі – на 3,7 млн., Литви – на 1,5 млн. та Нідерландів – на 1,2 млн.дол.США. Країни Європи були основними споживачами експортованих з області деревини і виробів з деревин, текстильних матеріалів та текстильних виробів, меблів.

Географічна структура експорту товарів у 2013 році, %

До країн СНД у 2013р. було експортовано товарів на 58,5 млн.дол.США, що більше порівняно з попереднім роком на 12%. У минулому році підприємства області продовжували підтримувати зовнішні стосунки з усіма країнами співдружності. Насамперед, були здійснені поставки до Російської Федерації, Білорусі, Молдови, Азербайджану, Казахстану та Вірменії.

Частка провідних країн-партнерів у експорті товарів

На ці країни припадало 99,5% експорту до країн СНД. До країн цієї групи було відправлено 96% загального обсягу полімерних матеріалів, 93,7% – механічного та електричного

обладнання, 92,8% – мінеральних продуктів, 83,6% – недорогоцінних металів та виробів з них.

До країн Азії в минулому році було поставлено 6,7% експортованих з області товарів. Порівняно з попереднім роком обсяг експорту до країн цієї групи зменшився на 38,9% і склав 8,4 млн.дол.США. Найбільше було поставлено товарів до Афганістану – на 3,1 млн.дол.США та Туреччини – на 2,7 млн.дол.США.

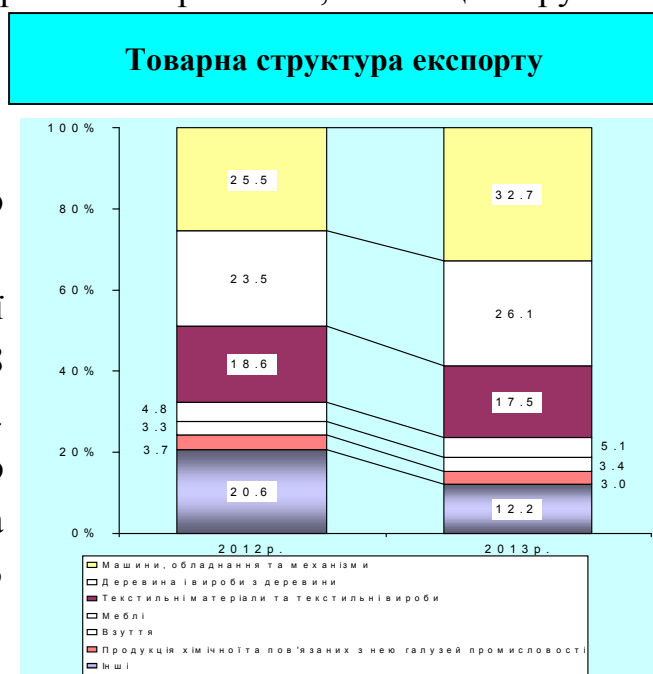
Обсяг зовнішньої торгівлі з країнами Америки, Африки та Австралії і Океанії залишається незначним і суттєво не впливає на загальнообласні показники.

У минулому році серед головних торгових партнерів області спостерігалось збільшення експортних поставок до Білорусі (на 8,0 млн.дол.США або в 1,8 раза), Румунії (на 3,9 млн. або на 15,6%), Польщі (на 1,0 млн. або на 37,2%), Молдови (на 0,9 млн. або на 20,7%). Водночас, підприємства значно скоротили обсяги експорту товарів до Ірану (на 5,7 млн. або в 52,6 раза), Іспанії і Туреччини (на 1,4 млн. до кожної країни або в 18,5 раза та на 33,6% відповідно), Словаччини (на 1,3 млн. або в 7,4 раза), Казахстану (на 1,2 млн. або в 2,4 раза), Вірменії (на 1,1 млн. або в 2,5 раза) та Італії (на 0,9 млн.дол.США або на 13,5%).

Товарна структура експорту в 2013р. зазнала незначних змін порівняно з попереднім роком (Додаток 1). Найбільшу частку в ній у минулому році продовжували займати машини, обладнання та механізми, поставки яких склали 40,9 млн.дол.США, що більше рівня 2012р. на 28,4%. З цієї групи механічного обладнання було поставлено на 34,6 млн., що більше, ніж за попередній рік на 39,9%, електричного – на 6,3 млн.дол.США, що на 11,6% менше.

Поставки деревини та виробів з неї були здійснені на суму 32,8 млн.дол.США і в порівнянні з 2012р. збільшились на 11,4%. Переважно вивозились лісоматеріали необроблені та оброблені (відповідно на 16,6 та 8,3 млн.дол.США).

Обсяг експорту текстильних

матеріалів та текстильних виробів становив 22,0 млн.дол.США і зменшився в порівнянні з 2012р. на 5,5%. Майже весь обсяг поставок цієї групи товарів припадав на одяг та додаткові речі до одягу, текстильні. Крім того, підприємства області в незначній кількості вивозили за кордон одяг та додаткові речі до одягу, трикотажні, інші готові текстильні вироби, текстильні матеріали, інші текстильні волокна, вовну, нитки синтетичні або штучні, спеціальні тканини, бавовну, вату, синтетичні або штучні штапельні волокна.

Меблів експортовано на суму 6,4 млн.дол.США, що більше в порівнянні з 2012р. на 6,9%.

Взуття відправлено на суму 4,3 млн.дол.США, що на 5,4% більше, ніж у 2012р.

Обсяг експорту продукції хімічної та пов'язаних з нею галузей промисловості склав 3,7 млн.дол.США і зменшився на 18,3% порівняно з відповідним показником 2012р.

Поставки готових харчових продуктів становили 3,6 млн.дол.США, що менше порівняно з попереднім роком на 1,2%. Експорт продуктів рослинного походження становив 3,1 млн.дол.США, що менше порівняно з попереднім роком у 2,2 рази.

Виробництво промислової продукції

Збільшення експортного потенціалу підприємств області можливе за умови підвищення ефективності промислового виробництва шляхом покращення якості продукції, дослідження структури та динаміки попиту, визначення цін на товари та їх співставлення з цінами конкурентних компаній.

За даними короткострокової звітності за 2013р. промисловими підприємствами області було реалізовано промислової продукції на 4013,7 млн.грн. у тому числі підприємствами переробної промисловості на 2236,0 млн.грн., що становить 55,7% від загальнообласного обсягу реалізованої промислової продукції. Індекс промислового виробництва області у 2013р. порівняно з 2012р. становив 103,7%, у переробній промисловості – 99,9%.

Найбільший обсяг реалізованої продукції серед підприємств переробної промисловості припадає на підприємства з виробництва харчових продуктів, напоїв. Ними було реалізовано промислової продукції власного виробництва на суму 873,9 млн. грн., що становить 39,1% від загального обсягу реалізованої продукції підприємствами переробної промисловості. У 2013р. порівняно з

2012р. індекс промислового виробництва на цих підприємствах становив 84,6%.

За 2013р. підприємствами області було вироблено м'яса великої рогатої худоби свіжого чи охолодженого – 1,8 тис.т (125,5% до обсягу виробництва у 2012р.), виробів здобних – 381 т (110,8%), м'яса свіжого чи охолодженого свиней 4,6 тис.т (99,6%), хліба та виробів хлібобулочних, нетривалого зберігання – 25,2 тис.т (95,1%), м'яса свійської птиці свіжого чи охолодженого – 8,4 тис.т (89,5%), виробів ковбасних та подібних продуктів з м'яса, субпродуктів чи крові тварин та подібних виробів і харчових продуктів на їхній основі – 4,2 тис.т (71,6%), кормів готових для тварин, що утримують на фермах, крім борошна та гранул із люцерни – 9,5 тис.т (53,3%).

Питома вага продукції текстильного виробництва, виробництва одягу, шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів становила 8,6% від загального обсягу реалізованої продукції підприємствами переробної промисловості. Її було реалізовано на 192,7 млн.грн. Обсяги виробництва на цих підприємствах порівняно з 2012р. збільшились на 6,5%.

У виготовленні виробів з деревини, виробництві паперу та поліграфічній діяльності підприємствами було вироблено деревини уздовж розпиляної чи розколотої, розділеної на частини чи лущеної, завтовшки більше 6 мм 79,8 тис.м³ (на рівні 2012р.), виробів столярних та конструкцій будівельних з деревини – 825 м³ (92,4%), брусків, планок та фриз для паркетного або дерев'яного покриття підлоги, профільованих, незібраних, з деревини листяних порід – 80,0 тис.м² (84,6%), тари дерев'яної та її частин – 2,5 тис.м³ (80,9%), шпону лущеного – 9,5 тис.м³ (76,5%), вікон та їх рам, дверей балконних та їх рам, дверей та їх коробок та порогів, з деревини – 1,6 тис.м² (76,1%).

Підприємствам машинобудування належало 18,8% від загального обсягу реалізованої продукції переробної промисловості. Ними у 2013р. було реалізовано промислової продукції на 419,8 млн.грн. Індекс обсягів виробництва промислової продукції у 2013р. порівняно з 2012р. в машинобудуванні становив 131,9%.

У металургійному виробництві, виробництві готових металевих виробів, крім машин і устаткування, індекс промислової продукції становив 97,8%. У 2013р. цими підприємствами було реалізовано продукції на 98,5 млн.грн., що становить 4,4% від загального обсягу реалізованої продукції підприємствами переробної промисловості.

Імпорт товарів

У 2013р. з 40 країн світу відбулось зростання імпорتنних поставок, з 23 – зменшення та з 12 – відновилися поставки.

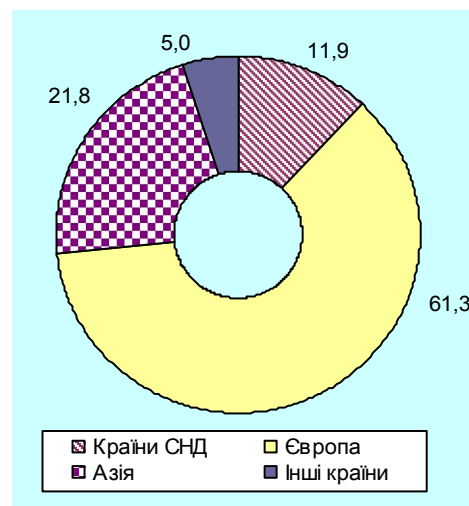
Основними партнерами області при здійсненні імпорتنних операцій були країни Європи. У минулому році з них надійшло товарів на 96,9 млн.дол.США (з країн ЄС – на 94,5 млн.), що більше порівняно з попереднім роком на 12,9%. Найбільше надійшло товарів з Румунії – на 25,5 млн.дол.США, Польщі – на 19,7 млн., Німеччини – на 11,5 млн., Угорщини – на 6,1 млн., Фінляндії – 5,2 млн., Італії – на 4,1 млн., Болгарії – 3,6 млн., Великої Британії – 3,1 млн., Естонії – 2,7 млн., Франції та Бельгії – на 2,1 млн. з кожної країни, Чехії та Нідерландів – на 1,7 млн. з кожної країни, Іспанії – на 1,6 млн. і Швейцарії – на 1,2 млн.дол.США.

З країн СНД імпортовано товарів на 18,7 млн.дол.США, що в 2,5 раза

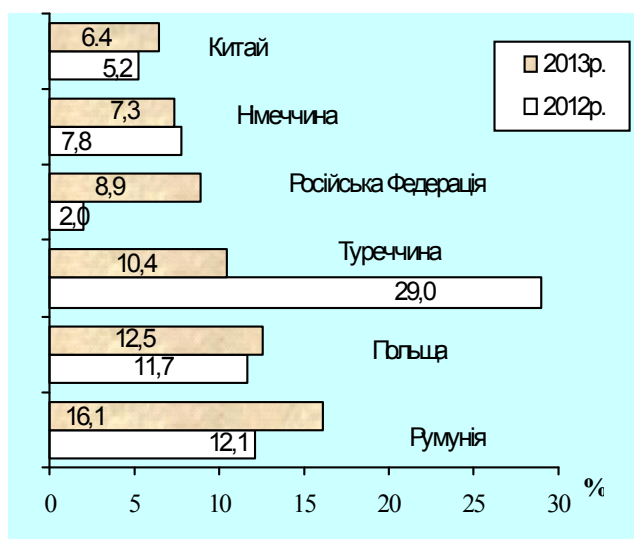
більше, ніж у 2012р. Переважна більшість товарів надходила з Російської Федерації, Молдови та Білорусі (95,7% імпорту товарів з цієї групи країн).

Обсяг імпорту з країн Азії порівняно з попереднім роком зменшився в 2,2 раза і склав 34,4 млн.дол.США. Товари надходили переважно з Туреччини – на 16,5 млн.дол.США, Китаю – на 10,1 млн., Кореї – на 2,3 млн., Пакистану – на 2,2 млн., Тайваню – на 1,5 млн.дол.США.

Географічна структура імпорту товарів у 2013 році, %

Частка провідних країн-партнерів у імпорті товарів

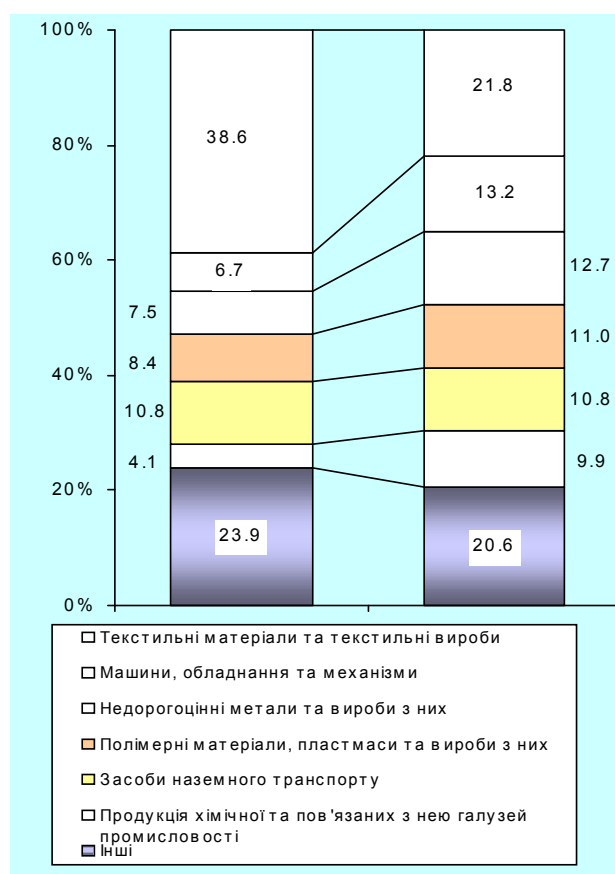
Найбільші обсяги імпорتنних поставок, як і в 2012р., припадали на текстильні матеріали та текстильні вироби, яких було завезено на 34,5 млн.дол.США (Додаток 2). Впродовж 2013р. область отримувала вовну, синтетичні або штучні штапельні волокна, килими, нитки синтетичні або

штучні, бавовна, одяг та додаткові речі до одягу, трикотажні і текстильні, тощо. Спостерігалось зменшення обсягу імпорту товарів цієї групи порівняно з попереднім роком на 48,8%.

Імпорт машин, обладнання та механізмів, електротехнічного обладнання становив 20,9 млн.дол.США і збільшився в порівнянні з 2012р. в 1,8 раза. Основу імпорту товарів цієї групи склало механічне обладнання, якого поставлено на 13,7 млн.дол.США.

В 1,5 раза збільшився в 2013р. обсяг імпорту недорогоцінних металів та

Товарна структура імпорту

виробів з них, яких було завезено на суму 20,1 млн.дол.США (з них чорних металів – на 9,9 млн., виробів з чорних металів – на 8,2 млн.дол.США).

Обсяг імпорту полімерних матеріалів, пластмас та виробів з них у 2013р. склав 17,5 млн.дол.США, в тому числі монониток, прутків, стрижнів та профілів фігурних було поставлено на 6 млн.дол.США, полімерів пропілену або інших олефінів у первинних формах – на 4,2 млн., виробів будівельних з пластмас – на 1,4 млн., каучук, гума та вироби з них – на 1,2 млн., акрилових полімерів – на 1,1 млн.дол.США.

Продукції хімічної та пов'язаних з нею галузей промисловості було поставлено в область на суму 15,6 млн.дол.США, в тому числі добрив

надійшло на 8,6 млн., мила, поверхнево-активних органічних речовин – на 1,8 млн., ефірних олій – на 1,3 млн., різноманітної хімічної продукції – на 1,1 млн.дол.США.

Протягом минулого року засобів наземного транспорту надійшло на суму 14 млн.дол.США. Завозились переважно моторні транспортні засоби для перевезення вантажів (на 6,2 млн.дол.США), трактори (на 2,1 млн.), частини та пристрої моторних транспортних засобів (на 2,0 млн.), моторні транспортні

засоби, призначені для перевезення 10 осіб і більше включаючи водія (на 1,4 млн.дол.США).

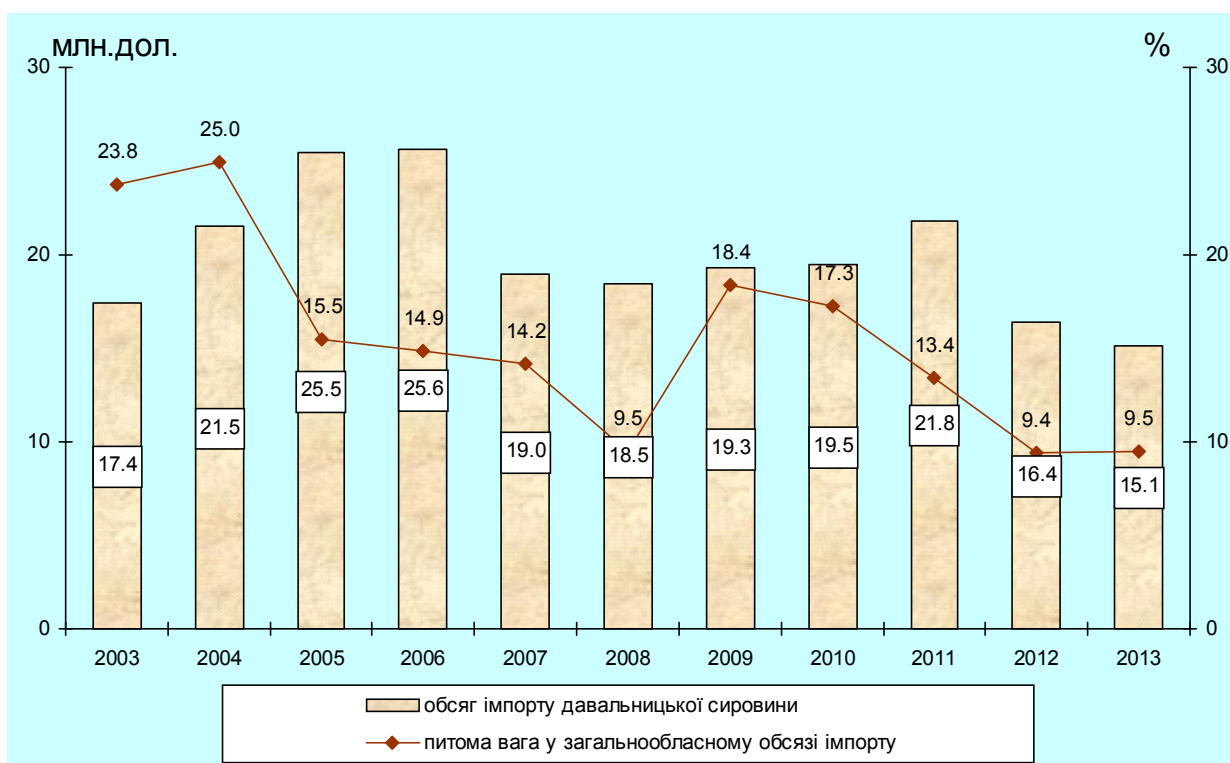
Зросли поставки деревини і виробів з деревини на 12,2%. Їх було імпортовано на 13,9 млн.дол.США, що склало 8,8% загального обсягу імпорту.

**Операції з
давальницькою
сировиною**

Контракти з іноземними замовниками на переробку давальницької сировини сприяють розвитку виробництва та нарощуванню експортного потенціалу області. Слід відмітити, що 9,5% загальнообласного обсягу імпорту – це імпорт давальницької сировини, а 17,7% загального обсягу експорту Буковини склав експорт готової продукції, виготовленої з неї.

За 2013р. в область надійшло іноземної давальницької сировини на 15,1 млн.дол.США, що на 8,4% менше, ніж за 2012 рік. Переважна більшість її надійшла з Румунії на 6,3 млн.дол.США (42,1% від загального обсягу імпорту давальницької сировини), Туреччини – на 2,8 млн. (18,6%), Угорщини – на 2 млн. (13,1%) та Німеччини – на 1,7 млн.дол.США (11,3%).

Динаміка імпорту давальницької сировини

Оснoву товарної структури імпорту давальницької сировини (90,1%) становили товари групи текстильних матеріалів та текстильних виробів, яких було завезено на суму 13,6 млн.дол.США.

Підприємствами області за минулий рік виготовлено продукції з імпортованої давальницької сировини на 22,1 млн.дол.США, що на 3,4% менше, ніж за 2012р. Ця продукція була відвантажена, в основному, до Румунії (60% від обсягу експорту продукції з давальницької сировини) на 13,3 млн.дол.США, Німеччини (24,9%) – на 5,5 млн. та Польщі (9,1%) – на 2,0 млн.дол.США.

За 2013р. з давальницької сировини виготовлено одягу та додаткових речей до одягу, текстильних на 18,7 млн.дол.США (84,6% від обсягу експорту готової продукції, виготовленої з давальницької сировини), одягу та додаткових речей до одягу, трикотажних – на 2,0 млн. (9%), взуття – на 1,1 млн. (5%), деревини і виробів з деревини – на 0,2 млн.дол.США (1,1%).

Експорт давальницької сировини та імпорту продукції з неї в минулому році не здійснювались.

Одним з важливих напрямків зовнішньоекономічної діяльності області є розвиток зовнішньої торгівлі послугами. У 2013р. в цій сфері діяльності область підтримувала зовнішньоторговельні відносини з партнерами з 90 країн світу. Експортні послуги надавали 50 підприємств та організацій області, імпорнтними користувалося 21 (у 2012р. – відповідно 44 та 15 підприємств).

За 2013 рік зовнішньоторговельний оборот послугами склав 17,5 млн.дол.США і проти 2012р. збільшився на 43,3%.

Динаміка експорту – імпорту послуг (млн.дол.США)									
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Експорт	1,4	1,9	3,3	3,3	6,4	7,0	6,7	9,6	15,6
Імпорт	0,5	6,1	3,2	3,9	4,5	0,8	1,1	2,6	1,9

З 2005р. по 2013р. експорт послуг мав тенденцію в основному до поступового збільшення,

а імпорт коливався від мінімального значення 0,5 млн.дол.США в 2005р. до максимального – 6,1 млн.дол.США в 2006р. Обсяг експорту послуг у 2013р. становив 15,6 млн.дол.США або 89,4% від зовнішньоторговельного обороту послугами, імпорту – 1,9 млн.дол.США або 10,6% (у 2012р. частка експорту послуг склала 78,9%, частка імпорту – 21,1%). При такому співвідношенні експорту та імпорту послуг сформувалося позитивне сальдо зовнішньої торгівлі послугами в сумі 13,7 млн.дол.США (в 2012р. – в сумі 7,0 млн.дол.США).

Аналізуючи географічну структуру зовнішньої торгівлі послугами необхідно відзначити, що у цій сфері Чернівецька область співпрацювала з усіма країнами СНД та країнами ЄС.

За 2013р. обсяг зовнішньоторговельного обороту послугами з країнами СНД становив 1,4 млн.дол.США (7,9% загальнообласного обороту обсягу), з іншими країнами світу – 16,1 млн.дол.США (92,1%). Проти 2012р. зовнішньоторговельний оборот послугами з країнами СНД зменшився на 0,7%, а з іншими країнами світу збільшився на 49,2%. Обсяг торгових операцій з країнами ЄС збільшився в 3,2 рази і становив 9,9 млн.дол.США (56,6% загальнообласного обороту обсягу зовнішньої торгівлі послугами).

Найбільш активними в зовнішній торгівлі послугами залишалися підприємства м.Чернівців, на які підприємства припадало 94,9% загальнообласного обсягу експорту послуг та 95,3% – імпорту. Решта обсягу зовнішньої торгівлі послугами припадала на підприємства м.Новодністровська, Заставнівського, Кіцманського, Новоселицького, Сокирянського та Сторожинецького районів.

Експорт послуг

У порівнянні з 2012р. обсяг експорту послуг збільшився на 6,0 млн.дол.США

або в 1,6 раза.

Найбільшу питому вагу в обсязі експорту послуг склали послуги з переробки матеріальних ресурсів (36,5%), яких було реалізовано на 5,7 млн.дол.США.

За 2013р. спостерігалось зростання обсягів експорту послуг за видами: послуг у сфері телекомунікації, комп'ютерних та інформаційних послуг – на 40,6%, послуг, пов'язаних з подорожами – на 25,5%, послуг з ремонту та технічного обслуговування, що не віднесені до інших категорій – на 17,2%. Одночасно скоротилися обсяги наданих ділових послуг на 18,8%, транспортних послуг – на 18,0% та послуг з будівництва – на 15,3%. (Додаток 3).

Країнам СНД за 2013р. було надано послуг на 1,1 млн.дол.США, що становило 7,1% від загального обсягу експорту. Їх обсяг збільшився проти 2012р. на 14,5%. Серед країн цієї групи основними партнерами області були Російська Федерація та Молдова, яким було експортовано послуг на 0,7 млн.дол.США та 0,2 млн.дол.США, що в обсязі експорту послуг до країн СНД становило 65,1% та 20,7% відповідно.

У порівнянні з 2012р. обсяг експорту послуг збільшився до Вірменії в 14,4 раза, Таджикистану – в 4,2 раза, Узбекистану – в 2,6 раза, Киргизстану – в 2,5 раза та Російської Федерації – в 1,4 раза.

Найбільшу питому вагу в обсязі експорту послуг до країн СНД займали послуги транспорту – 62,0%, де переважали послуги автомобільного транспорту.

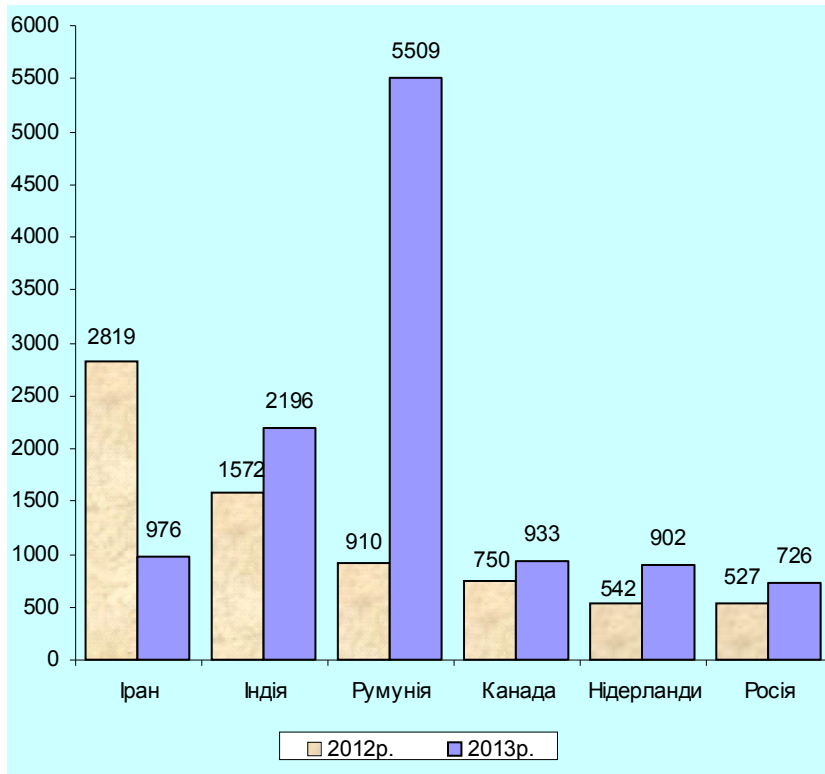
Обсяг експорту послуг, наданих іншим країнам світу, становив 14,5 млн.дол.США і в порівнянні з 2012р. збільшився в 1,7 раза. Серед інших країн світу основними ринками збуту послуг були країни Європи, яким за 2013р. надано послуг на 8,6 млн.дол.США, що становило 55,1% від загального обсягу експорту послуг. Обсяг експорту послуг до країн Європи в цілому збільшився в 4,4 раза.

Країнам Азії, Африки, Америки та Австралії і Океанії за 2013р. надано послуг на 4,2 млн.дол.США, 0,4 млн., 1,3 млн. та 1,0 тис.дол.США відповідно. У порівнянні з 2012р. обсяг експорту послуг зріс до Америки на 28,1% та скоротився до Азії на 19,6%, Африки – на 6,3% та Австралії і Океанії – в 3,6 раза.

Структура експорту послуг

Експорт послуг до основних країн-партнерів тис.дол.США

Найбільш активно область співпрацювала з Румунією, Індією, Німеччиною, Іраном, Канадою та Нідерландами, яким надано відповідно 35,2%, 14,0%, 8,1%, 6,2% 6,0% та 5,8% загальнообласного обсягу експорту послуг. У порівнянні з 2012р. експортні поставки зросли до Німеччини в 6,8 раза, Румунії в 6,1 раза, Нідерландів в 1,7 раза, Індії в 1,4 раза та Канади в 1,2 раза. Одночасно скоротилися до Ірану в 2,9 раза.

Обсяг експорту послуг до країн ЄС становив 8,6 млн.дол.США.

Імпорт послуг

Обсяг імпорту послуг в порівнянні з 2012р. скоротився на 0,7 млн.дол.США або на 27,9%. Від зарубіжних партнерів підприємствами області було отримано найбільше ділових послуг – на 1,1 млн.дол.США (61,1% від загального обсягу імпорту), транспортних послуг – на 0,6 млн. (33,3%) та послуг, пов'язаних з подорожами – на 0,1 млн.дол.США (4,5%).

У порівнянні з 2012р. спостерігалось скорочення обсягу імпорту транспортних послуг у 2,1 раза та ділових послуг – на 11,0%. Одночасно збільшилися послуги, пов'язані з подорожами в 3,0 раза.

Імпорт послуг з країн СНД становив 0,3 млн.дол.США (14,3% від загального обсягу імпорту) і зменшився на 36,3%.

Обсяг послуг наданих іншими країнами світу становив 1,6 млн.дол.США (85,7%) і зменшився на 26,3%. Потреби області в імпорті послуг задовольнялися в основному за рахунок отримання їх з Польщі та Кіпру (21,2% та 19,8% від загального обсягу імпорту послуг).

Обсяг імпорту послуг з країн ЄС становив 1,3 млн.дол.США і збільшився на 12,6%. У загальнообласному обсязі імпорту послуг питома вага країн ЄС становила 70,7%.

Аналіз даних свідчить, що протягом 2013р. у сфері зовнішньої торгівлі суб'єктів господарювання області спостерігалось наступне:

- ◆ збільшення експортних та зменшення імпортних поставок товарів;
- ◆ формування від'ємного сальдо зовнішньої торгівлі товарами;
- ◆ збільшення кількості країн-партнерів у зовнішній торгівлі товарами;
- ◆ основними партнерами у зовнішній торгівлі товарами області традиційно виступали Румунія, Російська Федерація, Польща, Німеччина, Білорусь, Туреччина, Китай та Італія;
- ◆ найбільшою за обсягами експорту була товарна група машини, обладнання та механізми, електротехнічне обладнання;
- ◆ імпортовано найбільше товарів групи текстильні матеріали та текстильні вироби;
- ◆ зростання обсягів експортних та скорочення імпортних операцій послугами;
- ◆ формування позитивного сальдо зовнішньої торгівлі послугами.

Основними передумовами збільшення експортного потенціалу підприємств області залишаються:

- ◆ забезпечення стабільності валютних курсів;
- ◆ зміцнення банківської системи;
- ◆ проведення маркетингових досліджень в галузі зовнішньої торгівлі та надання відповідних консультаційних послуг з боку органів державної влади;
- ◆ систематичне інформування учасників зовнішньоторговельних угод про основні ринкові тенденції у цій галузі;
- ◆ покращення якості продукції та відповідності її міжнародним стандартам;

- ◆ створення спеціалізованих фондів для фінансової підтримки учасників зовнішньоекономічної діяльності.

Особливої уваги потребує сфера зовнішньоекономічної торгівлі послугами, частка якої в області є невисокою, але в якій спостерігається значний потенціал у нарощуванні обсягів. Надавачам послуг необхідно більш активно працювати над питаннями розширення структури, підвищення якості й конкурентоспроможності їх на зовнішньому ринку.

Перший заступник начальника
Головного управління

Т.Г. Сарчинська

Товарна структура експорту

(тис.дол.США)		
Назва продукції	2012р.	2013р.
Всього	124920,0	125316,4
Живі тварини; продукти тваринного походження	21,1	613,6
Продукти рослинного походження	6763,0	3066,0
Жири та олії тваринного або рослинного походження	11,5	16,7
Готові харчові продукти	3637,1	3593,2
Мінеральні продукти	379,2	358,1
Продукція хімічної та пов'язаних з нею галузей промисловості	4581,1	3741,7
Полімерні матеріали, пластмаси та вироби з них	2734,1	2794,7
Шкури необроблені, шкіра вичищена	–	–
Деревина і вироби з деревини	29407,7	32762,8
Маса з деревини або інших волокнистих целюлозних матеріалів	166,7	129,6
Текстильні матеріали та текстильні вироби	23273,8	21988,2
Взуття, головні убори, парасольки	4139,7	4361,6
Вироби з каменю, гіпсу, цементу	204,5	555,6
Перли природні або культивовані, дорогоцінне або напівдорогоцінне каміння	–	–
Недорогоцінні метали та вироби з них	5402,5	2562,2
Машини, обладнання та механізми; електротехнічне обладнання	31900,9	40946,1
Засоби наземного транспорту, літальні апарати, плавучі засоби	5734,3	295,0
Прилади і апарати оптичні, фотографічні	118,6	460,5
Різні промислові товари	6429,8	7057,6
Твори мистецтва	14,3	13,2
Товари, придбані в портах	–	–
Різне	–	–

Начальник управління
статистики торгівлі

Євдокименко І.В.

Товарна структура імпорту

(тис.дол.США)

Назва продукції	2012р.	2013р.
Всього	174891,7	158104,9
Живі тварини; продукти тваринного походження	2708,1	3488,6
Продукти рослинного походження	4807,3	4926,1
Жири та олії тваринного або рослинного походження	1,8	0,6
Готові харчові продукти	5355,9	4834,0
Мінеральні продукти	1043,5	392,7
Продукція хімічної та пов'язаних з нею галузей промисловості	7157,7	15608,3
Полімерні матеріали, пластмаси та вироби з них	14633,6	17455,6
Шкури необроблені, шкіра вичищена	1151,5	125,3
Деревина і вироби з деревини	12399,4	13910,5
Маса з деревини або інших волокнистих целюлозних матеріалів	2132,7	2121,1
Текстильні матеріали та текстильні вироби	67457,7	34527,0
Взуття, головні убори, парасольки	6927,5	637,9
Вироби з каменю, гіпсу, цементу	1773,9	1225,1
Перли природні або культивовані, дорогоцінне або напівдорогоцінне каміння	91,6	0,2
Недорогоцінні метали та вироби з них	13173,8	20058,9
Машини, обладнання та механізми; електротехнічне обладнання	11741,1	20930,4
Засоби наземного транспорту, літальні апарати, плавучі засоби	18935,1	13950,5
Прилади і апарати оптичні, фотографічні	1590,2	1736,8
Різні промислові товари	1573,6	1798,5
Твори мистецтва	–	7,1
Товари, придбані в портах	235,7	369,7
Різне	–	–

Начальник управління
статистики торгівлі

Євдокименко І.В.

Структура експорту-імпорту послуг за 2013 рік

	Експорт			Імпорт		
	тис. дол. США	у % до 2012р.	у% до загаль- ного обсягу	тис. дол. США	у % до 2012р.	у% до загаль- ного обсягу
Всього	15628,4	162,3	100,0	1860,2	72,1	100,0
Послуги з переробки матеріальних ресурсів	5702,7	×	36,5	—	—	—
Послуги з ремонту та технічного обслуговування, що не віднесені до інших категорій	161,5	117,2	1,0	—	—	—
Транспортні послуги	3475,8	82,0	22,2	619,2	48,5	33,3
з них						
послуги морського транспорт	—	—	—	—	—	—
послуги річкового транспорт	—	—	—	—	—	—
послуги повітряного транспорт	—	—	—	—	—	—
послуги залізничного транспорт	—	—	—	—	—	—
послуги автомобільного транспорт	—	—	—	—	—	—
послуги трубопровідного транспорт	—	—	—	—	—	—
передача електроенергії	—	—	—	—	—	—
інші допоміжні та додаткові транспортні послуги	—	—	—	—	—	—
послуги поштової та кур'єрської служби	—	—	—	—	—	—
Послуги, пов'язані з подорожами	3314,8	125,5	21,2	84,2	302,0	4,5
Послуги з будівництва	122,4	84,7	0,8	—	—	—
Послуги зі страхування	—	—	—	—	—	—
Послуги, пов'язані з фінансовою діяльністю	—	—	—	—	—	—
Роялті та інші послуги, пов'язані з використанням інтелектуальної власності	—	—	—	13,2	×	0,7
Послуги у сфері телеко- мунікації, комп'ютерні та інформаційні послуги	1990,3	140,6	12,7	5,9	×	0,3
Ділові послуги	852,1	81,2	5,5	1136,9	89,0	61,1
Послуги приватним особам, культурні та рекреаційні послуги	8,8	×	0,1	0,9	×	0,1
Державні та урядові послуги	—	—	—	—	—	—

Начальник управління
статистики торгівлі

Євдокименко І.В.